

**Pewna Finlandia
Wrażenia z podróży**

**Pewna intymność
Pewien spokój
Pewna nieśmiałość
Pewne poszanowanie przyrody
Wspaniałe odkrycie**

W rezultacie zaproszenia, jakie rozestaliśmy wśród artystów, nadeszło do nas około dwustu portfolio, spośród których wyłoniliśmy dwadzieścia. W sierpniu 2004 r. przez tydzień jeździliśmy po kraju, spotykając się z wybranymi twórcami.

Na twarzach Finów można zauważyć troskę o ciszę i spokój zagrożonej przyrody oraz niepokój wywołany niepojętym rozwojem komercyjnej gospodarki. Podobne stany emocjonalne można czytać na twarzach Portugalczyków. Finlandia to kraj wciśnięty między dwa wielkie państwa – Szwecję i Rosję.

Między walorami naturalnymi tego kraju a osobowością Finów obserwujemy subtelny związek. Pewne postawy regionalne wyrażają uniwersalne kwestie.

Fińska samotność – to zapewne ta cecha charakteru narodowego powoduje, że w pracowniach artystów nie znajdziemy krzesel dla gości...

Ową samotność, wynikającą ze szczególnie trudnych warunków klimatycznych, potęguje z pewnością standaryzacja produkcji spożywczej, wskutek której zupełnie znikły małe sklepiki (spożywcze, mięsne, piekarnie) zastąpione przez hipermarkety.

Przyroda (lasy i jeziora) jest wszechobecna, jak w niewielu innych krajach europejskich. Z ciszą przyrody możemy wiązać tendencję Finów do poddawania się cichemu, nieco masochistycznemu cierpieniu. Od 20 lat Mikko Paakkola porównuje swój kraj z Japonią. W Finlandii, tak jak w Japonii, cisza wiele mówi. „Trzeba zrozumieć milczenie innych”. Eero Markuksela widzi wręcz bezpośrednio paralele między tysiącletnią tradycją japońską a współczesnym życiem w Finlandii.

**Une certaine Finlande
Impressions de voyage**

**Une certaine intimité
Un certain calme
Une certaine timidité
Un certain respect pour la nature
Une formidable découverte**

Suite à un appel lancé auprès des artistes, environ deux cents dossiers nous sont parvenus et de là, une vingtaine ont émergé. Nous sommes partis, pour une semaine au mois d'août 2004, rencontrer ces vingt artistes.

Une certaine inquiétude par rapport au calme de la nature, par rapport au développement du système commercial, se lit sur les visages, comme on peut aussi la lire sur les visages des Portugais. La Finlande, prise dans un étau entre la Suède et la Russie.

Il y a un accord subtil entre les matières naturelles du pays et les Finlandais eux-mêmes. Certaines attitudes régionales posent des questions universelles.

La solitude finlandaise: cela doit être pour ce trait de caractère profondément national qu'il n'y a pas, dans les ateliers d'artistes, de chaises pour les visiteurs...

Cette solitude (due notamment aux rigueurs climatiques) se trouve sans doute renforcée par une normalisation de la production alimentaire qui a eu pour conséquence la disparition totale des petits commerces (épiceries, boulangeries, boucheries...) au profit des grandes surfaces.

La nature (les forêts et les lacs) est omniprésente, comme dans très peu de pays européens. Il faut aussi mettre en relation le silence de cette nature et le caractère de souffrance silencieuse, un peu masochiste, des Finlandais. Depuis 20 ans, Mikko Paakkola insiste sur les parentés avec le Japon. En Finlande, comme au Japon, le silence dit beaucoup. « Il faut comprendre le silence de l'autre ». Eero Markuksela fait une allusion directe entre la tradition millénaire japonaise et la vie contemporaine en Finlande.

Au fil des rencontres, la thématique se dégage « naturellement ».

**A Certain Finland
Impressions of a journey**

**A certain intimacy
A certain calm
A certain timidity
A certain respect for nature
A remarkable discovery**

We received two hundred portfolios in response to our call to artists, twenty of whom we were to visit during our week's trip to Finland in August 2004.

A certain unease regarding the calm of nature and the frenzy of commercialism can be read on the faces, in the same way as it can be read on the faces of the Portuguese.
Finland, caught in a vice between Sweden and Russia.

A subtle concord exists between the nature of the country and the nature of the Finns themselves.
Certain regional attitudes raise universal questions.
Finnish solitude – it must be this profoundly national trait that explains the absence of chairs for visitors in art studios...

This solitude (a reflection of the harsh climate) is undoubtedly reinforced by the standardisation of food production, which has led to the swallowing up of small stores (grocers, bakers, butchers) by large supermarkets.

Nature (the forests and lakes) is omnipresent, unlike in most other European countries. The silence of this nature is also something that manifests itself in the character, the somewhat masochist, silent suffering, of the Finns. For 20 years, Mikko Paakkola has been insisting on the similarities with Japan. In Finland, like Japan, silence speaks volumes. "We have to understand the silence of the other". Eero Markuksela draws a direct parallel between ancient Japanese tradition and contemporary life in Finland.

As our encounters progressed, the themes were to emerge "naturally". Our keenest interest lay in the relationship with nature itself, with natural, unprocessed, or barely transformed elements, as opposed to those that are manufactured. We found ourselves confronted with issues similar to those encountered in 1985, with the exhibition "Animal and Vegetable in Contemporary Belgian Art".

**Muuan Suomi
– Matkavaikutelmia**

**Eräänlaista läheisyyttä
Eräänlaista rauhallisuutta
Eräänlaista arkuutta
Eräänlaista Luonnon kunnioitusta
Suurenmoinen löytöretki**

Tiedotettuumme suomalaisille taiteilijoille heitä koskevasta näyttelyhankkeestamme saimme vastaanottaa noin kaksisataa näytekansiota, joista parisenkymmentä nousi esiin. Joten elokuussa 2004 lähdimme Suomeen viikon mittaiselle työmatkalle tavataksemme nämä kaksikymmentä taiteilijaa.

Suomen sijainti Ruotsin ja Venäjän välisessä ruuvipenkissä, luonnon rauha ja talouskehityksen arvaamattomuus heijastuivat kasvopiiirteisiin. Huolestuneisuudessaan nämä toivat mieleen portugalilaisten kasvat.

Suomalaisten itsensä ja maan tuottamien materiaalien välillä vallitsee herkkä sopusointu. Joidenkin paikallisten asenteiden avulla on mahdollista esittää laajempia, yleismaailmallisia kysymyksiä.
Suomalainen yksinäisyys: tämän täytyy olla syvällä kansallisessa luonteenpiirteessä, sillä taiteilijoiden työtiloista ei löytynyt edes tuoleja vieraita varten....

Tämä yksinäisyys (seurausta ankarasta ilmanalasta) on eittämättä vahvistunut elintarvikkeiden tuotantoketjun standardisoinnin myötä, minkä seurauksena on ollut pikkukauppojen (sekatarvakaupat, lihakaupat, leipomot) lähes täydellinen katoaminen markettien tieltä.

Luonnolla (metsät ja järvet) on kaikenkattava läsnäolo, toisin kuin useimmissa Euroopan maissa.

Luonnon hiljaisuus on verrattavissa suomalaisen luonteen kärsivään ja hieman masokistiseen hiljaisuuteen. Jo kahdenkymmenen vuoden ajan Mikko Paakkola on ollut vakuuttunut Suomen ja Japanin välisestä sukulaisuudesta. Sekä Suomessa että Japanissa vaitonaisuus on paljonpuhuvaa. 'On ymmärrettävä toisen hiljaisuutta'. Eero Markuksela esittää teoksissaan suoran

Ekspozycja w Atelier 340 Muzeum, Bruksela, 2005
(prace Anu Tuominen, Kaija Kiuru i Timo Heino)

Vue de l'exposition à l'Atelier 340 Muzeum, Bruxelles (BE), 2005
(oeuvres de Anu Tuominen, Kaija Kiuru et Timo Heino)
fotografia / photo: Henri van de Leemput

W trakcie spotkań z artystami rozmowa zawsze schodziła na tematy związane z naturą. To, co zainteresowało nas najbardziej, to stosunek do przyrody, zwłaszcza do jej elementów niewiele lub zupełnie nienaruszonych, niezagospodarowanych. Z podobną tematyką spotkaliśmy się w 1985 r. podczas wystawy „Zwierzęta i rośliny we współczesnej sztuce belgijskiej”. Jednak postawę artystów belgijskich cechuje aktywność i indywidualizm, podczas gdy artystów fińskich charakteryzuje raczej samotność i bierność. Wielu twórców zajmuje kwestie relacji pomiędzy człowiekiem a przyrodą i zwierzętami.

Dzięki wielu artystom odkryliśmy dzieło Anni Rapinoja. I choć Miina Akkiyrkkä nie uczestniczy w wystawie, bardzo poruszyło nas jej umiłowanie krów. Żałujemy także, że dysponujemy zaledwie kilkoma dziełami Timo Heino, któremu wypadek uniemożliwił pracę w ostatnich tygodniach, niwecząc nasze nadzieje na jego szerszy udział w wystawie.

Musimy tu wspomnieć jeszcze o ważnym wkładzie, jaki w realizację wystawy wniósł Mikko Paakkola, fiński malarz mieszkający od 9 lat w Brukseli. Jego doskonała znajomość artystów, instytucji, kultury, mentalności i historii swojego kraju miała zasadnicze znaczenie dla organizacji wystawy. Bardzo jesteśmy mu wdzięczni. Podobnie bardzo dziękujemy Pani Irmie Hjelt, dyrektor Fińskiego Centrum Kultury na kraje Beneluxu, za jej głębokie zaangażowanie i wspieranie naszej inicjatywy.

„Ciąg dalszy na wystawie...”

MIKKO PAAKKOLA, HENRI VAN DE LEEMPUT, WODEK

Ce qui nous a le plus intéressé, ce sont les relations avec la nature elle-même, avec les éléments naturels peu ou pas transformés plutôt qu'avec les éléments manufacturés. Nous nous sommes retrouvés avec des problématiques similaires à celles de 1985 pour l'exposition « De l'Animal et du végétal dans l'art belge contemporain ». Mais la position des artistes belges est plus individualiste, plus active que celle des finlandais, plus solitaire, plus passive. Beaucoup d'artistes posent des questions sur les rapports entre l'homme d'une part et la nature et les animaux de l'autre.

Grâce à plusieurs artistes, nous avons découvert l'œuvre d'Anni Rapinoja. Et même si Miina Akkiyrkkä ne participe pas à l'exposition, son amour des vaches nous a beaucoup interpellés. Nous regrettons aussi le peu d'œuvres disponibles de Timo Heino, qu'un accident a empêché de travailler ces dernières semaines, nous enlevant ainsi nos ultimes espoirs d'une participation plus large.

Il faut aussi dire l'importance de la contribution de Mikko Paakkola, peintre finlandais établi à Bruxelles depuis 9 ans, à la mise sur pied de cette exposition. Sa parfaite connaissance des artistes, des institutions, de la culture, de la mentalité et de l'Histoire de son pays... a été essentielle. Nous le remercions infiniment. Tout comme nous remercions Madame Irma Hjelt, directrice du Centre culturel finlandais du Benelux, pour son soutien et son engagement efficaces.

« la suite à l'écran... »

MIKKO PAAKKOLA, HENRI VAN DE LEEMPUT, WODEK

Pekka Jylhä i „Albino“
 Pekka Jylhä et « Albino »
 fotografia / photo: Anu Tuominen

Yet the position of Belgian artists tends to be more individualist, more active than that of the Finns, which is more solitary, more passive. Many artists ask questions about the relationship between humanity and nature, between humans and animals.

Thanks to several artists, we were to discover the work of Anni Rapinoja. And although Miina Akkiyrkkä is not taking part in the exhibition, we were truly marked by her love of cows. We also regret that so few works are available from Timo Heino, who was, moreover, prevented by an accident from working over the last few weeks, thus frustrating our very last hopes of a larger presence on his part.

We should not fail to mention the important contribution to the setting up of this exhibition made by Mikko Paakkola, a Finnish painter who has been based in Brussels for 9 years. His perfect knowledge of the artists, the institutions, culture, mentality and history of his country has proved indispensable. We would like to express our great thanks to him as well as to Irma Hjelt, director of the Finnish Cultural Centre of the Benelux, for her active involvement and support.

“Coming soon in your local gallery...”

MIKKO PAAKKOLA, HENRI VAN DE LEEMPUT, WODEK

viittauksen japanilaisten tuhatvuotisesta traditiosta suomalaisen elämänmenon nykypäivään.

Tapaamisten edessä tematiikkamme kirkastui 'luonnollisesti'. Jalostuneempien teosten sijaan pääasialliseksi kiinnostuksemme kohteeksi nousi suhde luontoon itseensä, tulkittuna paljaitten tai vain niukasti muokattujen luonnonelementtien avulla. Kohtasimme vastaavan problematiikan kuin vuonna 1985 rakentaessamme näyttelyä Eläin- ja kasvikunta belgialaisessa nykytaiteessa. Belgialainen asenne on kuitenkin enemmän yksilöllinen ja aktiivinen, suomalainen on puolestaan yksinäinen ja passiivinen. Useiden taiteilijoiden työsketelyn lähtökohtana ovat suhteet, toisaalta ihmisiin, toisaalta luontoon ja eläimiin.

Monien taiteilijoiden neuvomina löysimme Anni Rapinojan tuotannon. Ja vaikka Miina Äkkiyrkkä ei osallistukaan näyttelyymme, olimme hyvin vaikuttuneita hänen rakkaudestaan lehmiin. Pidämme myös valitettavana Timo Heino teosten vaikeaa saatavuutta, varsinkin kun lievä loukkaantumisen on estänyt häntä työskentelemästä viime viikkoina, joten toivomme laajemmasta osanotosta hänen taholtaan osoittautui turhaksi.

Jo yhdeksän vuoden ajan Brysselissä työskennelleen taidemaalarin Mikko Paakkolan osuus näyttelyn rakentamisessa on ollut ensiarvoisen tärkeä. Hänen perusteellinen tuntemuksensa taiteilijoista, instituutioista, kulttuurista, mielenlaadusta ja maansa historiasta ovat olleet meille välttämättömiä. Olemme hänelle ikuisesti kiitollisia. Samoin kiitämme Suomen Benelux-instituutin johtajataria Irma Hjeltiä hänen tuestaan ja ansiokkaasta sitoutumisestaan projektiimme.

Loput tarinasta näyttelysaleissa.

MIKKO PAAKKOLA, HENRI VAN DE LEEMPUT, WODEK